

คู่มือ

การร้องเรียนเกี่ยวกับ
การทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

กลุ่มกฎหมายและคดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑

คำนำ

คู่มือการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงาน ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการรับ เรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ทั้งเรื่องทั่วไปและเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงาน ผ่านคลินิก กฎหมาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต ๑ เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ตามพระ ราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และสามารถบรรลุเป้าหมาย ตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทแห่งชาติ ในแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยได้ กำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการเพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และตอบสนองความต้องการของประชาชนให้เกิดความผาสุก อีกทั้งเกิดสัมฤทธิ์ผลต่อการลดโอกาสที่จะเกิด การทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานต่อไป

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือ ปฏิบัติงานรับเรื่องร้องเรียนฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานรับเรื่องร้องเรียนเป็นอย่างดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. การจัดตั้งคลินิกกฎหมาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑	๑
๓. สถานที่จัดตั้ง	๑
๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ	๑
๕. วัตถุประสงค์	๑
๖. คำจำกัดความ	๑
๗. หลักเกณฑ์ในการรับเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๒
๘. ช่องทางการร้องเรียน/แจ้งเบาะแส	๒
๙. แผนผังกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียน	๓
๑๐. ขั้นตอนการร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๔ - ๕
๑๑. การรับและตรวจสอบข้อร้องเรียนจากช่องทางต่างๆ	๖
๑๒. การบันทึกข้อร้องเรียน	๖
๑๓. การประสานหน่วยงานเพื่อแก้ไขข้อร้องเรียนและการแจ้งกลับผู้ร้องเรียน	๖
๑๔. ติดตามการแก้ไขข้อร้องเรียน	๗
๑๕. การรายงานผลการจัดการข้อร้องเรียนของหน่วยงาน	๗
๑๖. มาตรฐานงาน	๗
๑๗. ส่วนงานที่รับผิดชอบ	๗
ภาคผนวก	

๑. หลักการและเหตุผล

ตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการเพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและส่วนรวม เป็นสำคัญ และลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงาน ส่งผลให้หน่วยงานสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนงานบูรณาการต่อการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อเป็นการมุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต ต่อไป

๒. การจัดตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ ได้ดำเนินการจัดตั้งคลินิกกฎหมาย ประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ เมื่อ ณ วันจันทร์ที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ และการให้คำปรึกษาด้านกฎหมายและข้อเสนอแนะแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ และรวมไปถึงประชาชนทั่วไป

๓. สถานที่จัดตั้ง

ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ตั้งอยู่ที่คลินิกกฎหมาย บริเวณชั้น ๓ อาคารทักษิณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ บริเวณศาลากลางจังหวัดตาก อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก รหัสไปรษณีย์ ๖๓๐๐๐ โทร. ๐๕๕-๕๑๒๕๓๗ ต่อ ๓๐๑

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

เป็นศูนย์กลางในการรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร และให้คำปรึกษาปัญหาด้านกฎหมายและข้อเสนอแนะแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ และรวมไปถึงประชาชนทั่วไป

๕. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ โดยมีขั้นตอน กระบวนการและแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน
๒. เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนด ระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการข้อร้องเรียนที่กำหนดไว้เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเสมอภาค

๖. คำจำกัดความ

“ผู้รับบริการ” หมายความว่า ผู้ที่มาใช้บริการจากหน่วยงานในสังกัด หรือส่วนราชการ และรวมถึงประชาชนทั่วไป

“**ผู้มีส่วนได้เสีย**” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับผลกระทบทั้งตรงหรือทางอ้อม จากการดำเนินการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ และหน่วยงานในสังกัด

“**การจัดการร้องเรียน**” หมายความว่า การจัดการในเรื่องข้อร้องเรียน ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น คำชมเชย การสอบถาม หรือการร้องขอข้อมูล

“**ผู้ร้องเรียน**” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากดำเนินงานหรือการกระทำของส่วนราชการ หน่วยงานในสังกัด หรือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑

“**ช่องทางการรับข้อร้องเรียน**” หมายความว่า ช่องทางต่างๆ ที่ใช้ในการรับเรื่องร้องเรียน เช่น การมาติดต่อด้วยตนเอง หรือโทรศัพท์สายตรง หรือเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ หรือ Facebook Fan Page สพป.ตาก เขต 1

“**เจ้าหน้าที่**” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดการข้อร้องเรียนของหน่วยงาน

“**ข้อร้องเรียน**” หมายความว่า ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ คำชมเชย ข้อสงสัย ข้อสอบถาม หรือการร้องขอข้อมูล การร้องเรียนเกี่ยวกับคุณภาพและการให้บริการของหน่วยงาน การร้องเรียนเกี่ยวกับความไม่โปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น

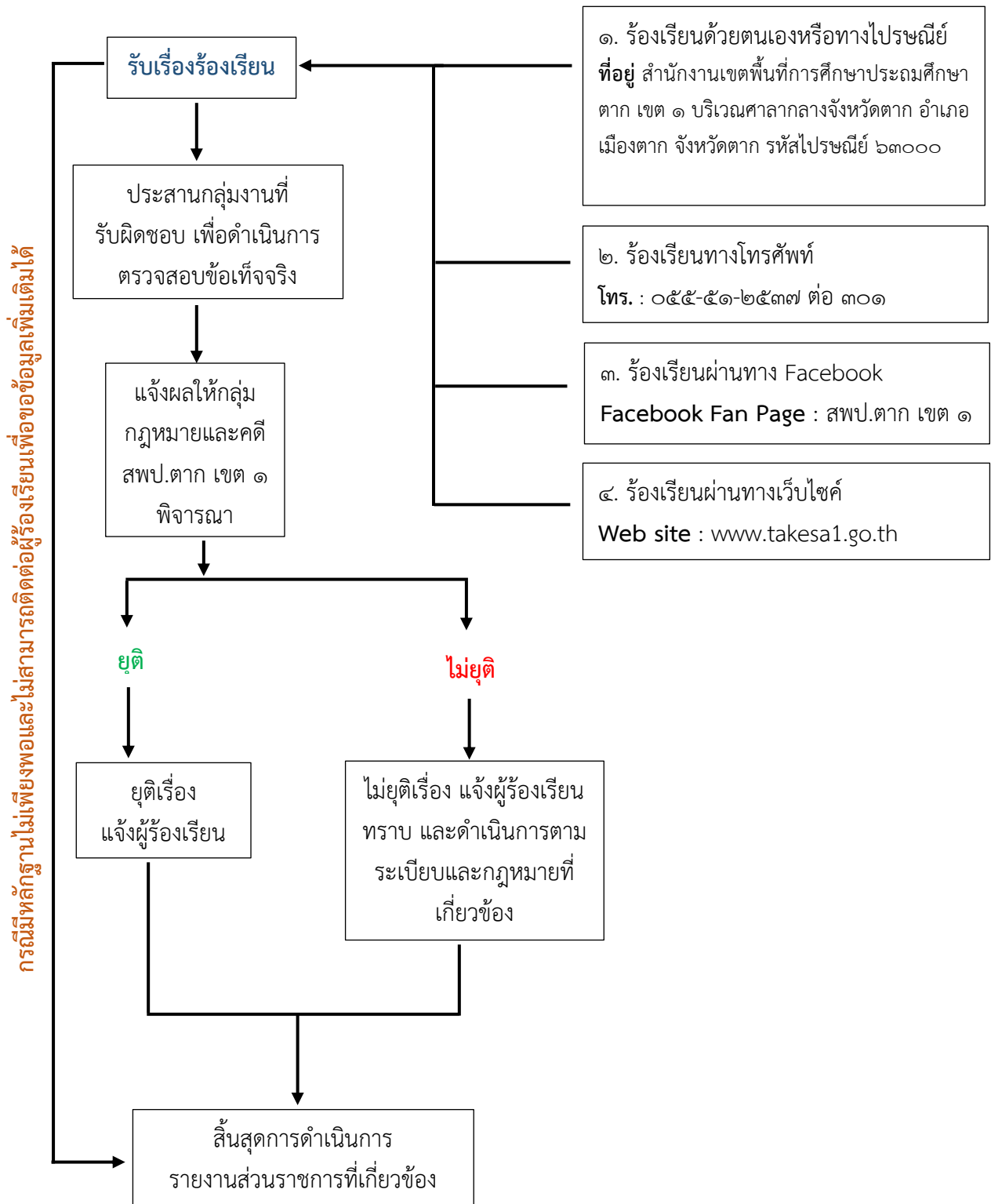
๗. หลักเกณฑ์ในการรับเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑. ชื่อ – สกุล ของผู้ร้องเรียน ประกอบกับช่องทางติดต่อกลับผู้ร้องเรียน
๒. ใช้ถ้อยคำหรือข้อความสุภาพ
๓. ข้อร้องเรียน ต้องเป็นเรื่องที่มีมูลเหตุ มิได้หวังสร้างกระแสหรือสร้างข่าวที่เสียหายต่อบุคคลอื่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔. เรื่องร้องเรียนที่ข้อมูลไม่ครบถ้วน ไม่เพียงพอหรือไม่สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ในการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง สืบสวน สอบสวน ให้ยุติเรื่อง หรือรับทราบเป็นข้อมูลและเก็บไว้เป็นฐานข้อมูล

๘. ช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

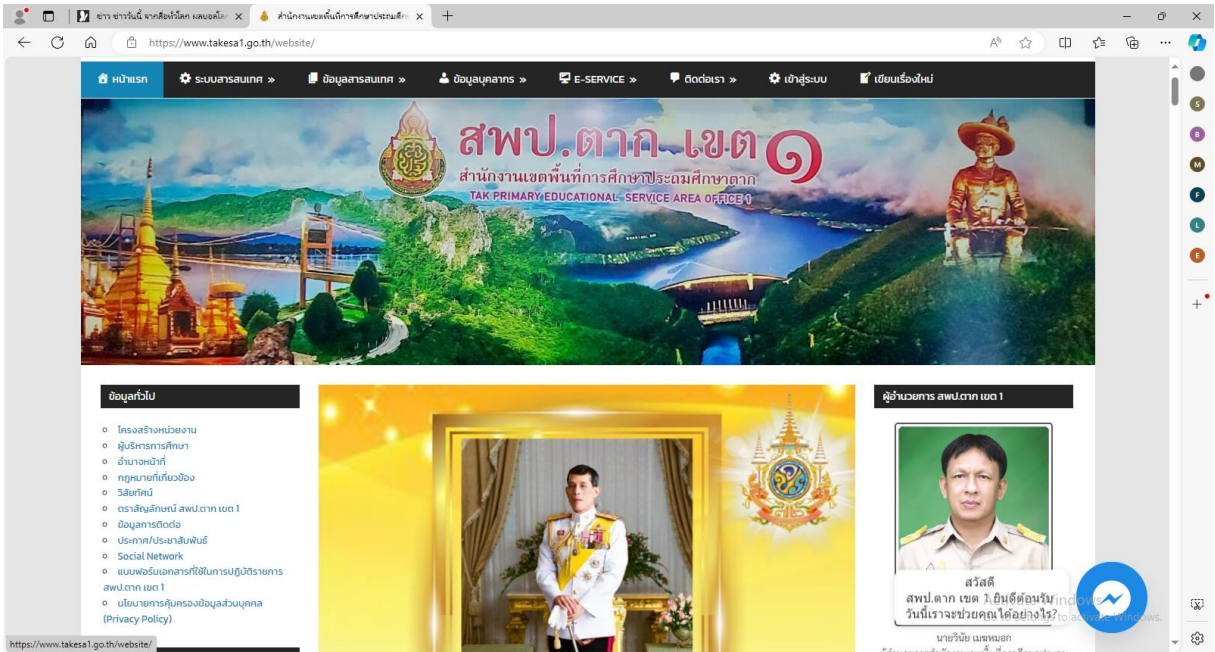
๑. แจ้งด้วยตนเองแจ้งได้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑
๒. ทางไปรษณีย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ บริเวณศาลากลางจังหวัดตาก อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก รหัสไปรษณีย์ ๖๓๐๐๐
๓. ร้องเรียนโทรศัพท์ ๐๕๕-๕๑-๒๕๓๗ ต่อ ๓๐๑
๔. ผ่านเว็บไซต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑
www.takesa1.go.th
๕. ร้องเรียนผ่านทาง Facebook **Facebook Fan Page** : สพป.ตาก เขต ๑
๖. ผ่าน E-Mail สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑
lawyer@takesa1.go.th

๙. แผนผังขั้นตอนการดำเนินงานและช่องทางการร้องเรียนสำหรับประชาชนทั่วไป

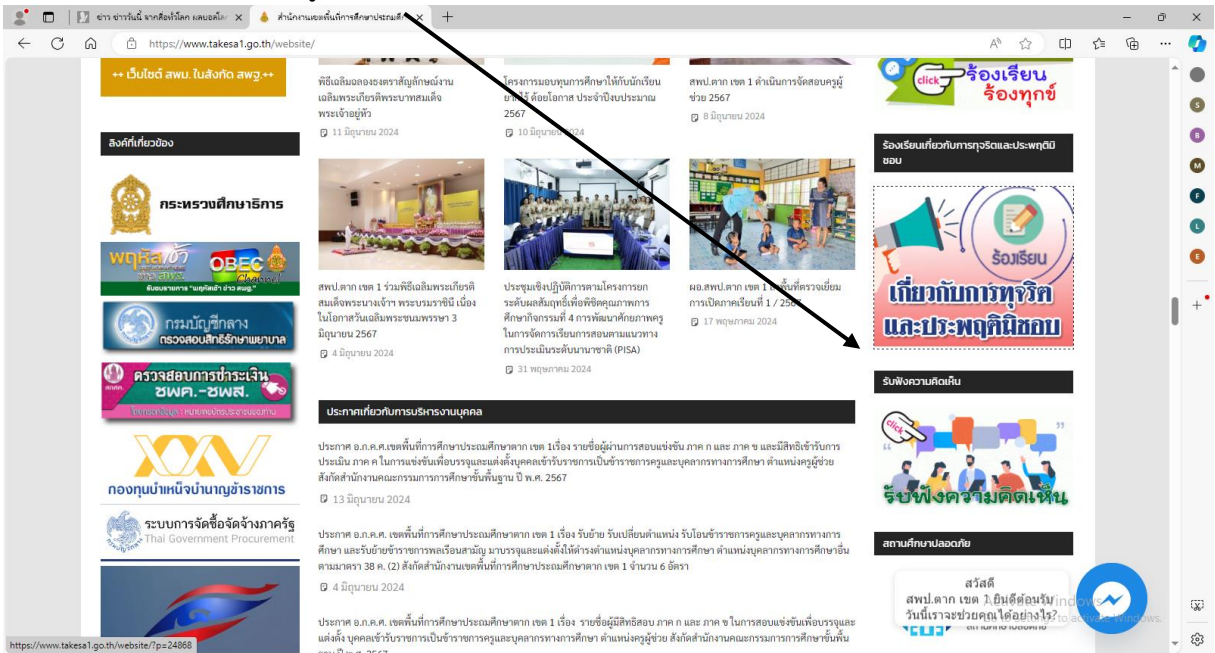

๑๐. ขั้นตอนการร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ ผ่านเว็บไซต์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตาก เขต 1

๑. ค้นหาหน้า website (www.takesa1.go.th)

๒. หาไอคอนที่เป็นรูป

๓. เมื่อคลิก เข้าไปจะเป็นหน้าต่าง

The screenshot shows a Google Forms page with the following fields:

- * ระบุว่าเป็นสถานที่จริงเป็น
- อีเมล
  - คำอธิบายของคุณ
- เลขที่บัตรประชาชน *
  - คำอธิบายของคุณ
- ชื่อ - นามสกุล *
  - คำอธิบายของคุณ
- เรื่องที่จะร้องเรียน *
  - คำอธิบายของคุณ
- รายละเอียดการร้องเรียน *
  - คำอธิบายของคุณ
- ที่อยู่ *
  - คำอธิบายของคุณ

At the bottom right, there is a watermark: "Activate Windows Go to Settings to activate Windows."

๔. กรอกรายละเอียดให้ครบถ้วนทุกข้อ หลังจากนั้นกดปุ่ม ส่ง เพื่อยืนยันข้อมูลทั้งหมด

The screenshot shows the same Google Forms page as above, but with the following additional elements:

- ชื่อ - นามสกุล *
  - คำอธิบายของคุณ
- เรื่องที่จะร้องเรียน *
  - คำอธิบายของคุณ
- รายละเอียดการร้องเรียน *
  - คำอธิบายของคุณ
- ที่อยู่ *
  - คำอธิบายของคุณ
- เบอร์โทรศัพท์ *
  - คำอธิบายของคุณ

At the bottom, there is a "ส่ง" (Send) button and the text "สิ่งแนบพร้อม". Below the button, it says "ท่านจะส่งข้อมูลไปยัง Google ฟอร์ม" and "แบบฟอร์มนี้จะถูกส่งไปยังหน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ตามที่ระบุไว้". At the bottom center, it says "Google ฟอร์ม". At the bottom right, there is a watermark: "Activate Windows Go to Settings to activate Windows."

๑๑. การรับและตรวจสอบข้อร้องเรียนจากช่องทางต่างๆ

ดำเนินการรับและติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียนที่เข้ามายังหน่วยงานจากช่องทางต่างๆ โดยมีข้อปฏิบัติตามที่กำหนดดังนี้

ช่องทาง	ความถี่ในการตรวจสอบตามช่องทางที่ร้องเรียน	ระยะเวลาดำเนินการรับข้อร้องเรียนเพื่อประสานหาแนวทางแก้ไข	หมายเหตุ
๑. ร้องเรียนด้วยตนเอง	ทุกครั้งที่มีผู้ร้องเรียน	ภายใน ๑๕ วันทำการ	
๒. ร้องเรียนผ่าน E-Mail	ทุกวัน	ภายใน ๑๕ วันทำการ	
๓. ร้องเรียนทางไปรษณีย์	ทุกวัน	ภายใน ๑๕ วันทำการ	
๔. ร้องเรียนทางโทรศัพท์ ๐๕๕-๕๑๒๕๗๗ ต่อ ๓๐๑	ทุกวัน	ภายใน ๑๕ วันทำการ	
๕. ร้องเรียนผ่าน Facebook Fan Page	ทุกวัน	ภายใน ๑๕ วันทำการ	
๖. ร้องทุกข์/ร้องเรียนผ่านเว็บไซต์	ทุกวัน	ภายใน ๑๕ วันทำการ	

๑๒. การบันทึกข้อร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ

โดยการเขียนบันทึกด้วยมือของผู้ร้อง และลงชื่อด้วยลายมือชื่อของผู้ร้องเรียน ให้ระบุรายละเอียดของข้อมูลเพื่อใช้ในการร้องเรียน เช่น ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง สถานที่ ช่วงเวลาการกระทำความผิด พฤติการณ์การทุจริตและประพฤติมิชอบของผู้ถูกร้อง หากทางผู้ร้องเรียนไม่สามารถดำเนินการเขียนลายมือชื่อได้ด้วยตนเองหรือไม่สะดวก สามารถให้ทางเจ้าพนักงานพิมพ์ถ้อยคำหรือเขียนบันทึกข้อความพร้อมทั้งลายมือชื่อของผู้ร้องด้วยตนเอง

๑๓. การประสานหน่วยงานเพื่อแก้ไขข้อร้องเรียนและการแจ้งกลับผู้ร้องเรียน

๑๓.๑ กรณีเป็นข้อมูลข่าวสาร ๕ :สานหน่วยงานผู้ครอบครองเอกสาร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ร้องขอได้ทันที

๑๓.๒ ข้อร้องเรียน ที่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการของหน่วยงาน เช่น การเบิกจ่ายประเภทต่างๆ ล่าช้า การทำบัตรข้าราชการ การขอหนังสือรับรอง การขอข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น โดยมีการจัดทำบันทึกข้อความเสนอไปยังผู้บริหารเพื่อสั่งการกลุ่มภายในสำนักงานเขตฯ หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้อง ในเบื้องต้นอาจแจ้งประสานทางโทรศัพท์แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทราบ เพื่อดำเนินการจัดการเรื่องร้องเรียนต่อไป

๑๓.๓ ข้อร้องเรียน ที่ไม่อยู่ในอำนาจความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตาก เขต ๑ ให้ดำเนินการประสานแจ้งหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและ ถูกต้องชัดเจนในการแก้ไขปัญหาต่อไป

๑๓.๔ ข้อร้องเรียนที่อาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน เช่น กรณีผู้ร้องเรียนทำหนังสือร้องเรียน ความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ให้เจ้าหน้าที่จัดทำบันทึกข้อความเพื่อเสนอผู้บริหารพิจารณาสั่งการไปยัง กลุ่มที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการตรวจสอบและแจ้งผู้ร้องเรียนต่อไป

๑๔. ติดตามการแก้ไขข้อร้องเรียน

ให้กลุ่มงานหรือสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง รายงานผลให้ทราบภายใน ๗ วันทำการ เพื่อแจ้งผู้ ร้องเรียนทราบต่อไป

๑๕. รายงานผลการจัดการข้อร้องเรียนของหน่วยงาน

๑๓.๑ รายงานผลต่อศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดตากหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ

๑๓.๒ รวบรวมและรายงานสรุปการจัดการข้อร้องเรียนประจำสัปดาห์ รายงานศูนย์ดำรง ธรรมจังหวัดตาก หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๑๓.๓ รวบรวมและรายงานสรุปข้อร้องเรียน หลังจากสิ้นปีงบประมาณ เพื่อนำมาวิเคราะห์ การจัดการข้อร้องเรียนในภาพของหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาหน่วยงานต่อไป

๑๖. มาตรฐานงาน

การดำเนินการแก้ไขข้อร้องเรียนให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด กรณีได้รับเรื่องร้องเรียน จากช่องทางร้องเรียนต่างๆ ให้กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ ดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาและส่งเรื่องต่อให้กลุ่มงานหรือสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการแก้ไข เรื่องร้องเรียนให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันทำการ

๑๗. ส่วนงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มกฎหมายและคดี ๐๕๕-๕๑๒๕๗๗ ต่อ ๓๐๑

ภาคผนวก

แบบรับเรื่องร้องเรียน

ที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง.....

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑

ข้าพเจ้า..... อายุ..... ปี ที่อยู่.....

หมู่ที่..... ถนน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

อาชีพ..... เบอร์โทรศัพท์.....

มีความประสงค์ขอร้องเรียนผ่านช่องทาง..... เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๑ พิจารณาการช่วยเหลือ หรือแก้ไขปัญหาเรื่อง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

โดยขออ้าง.....

..... เป็นพยานหลักฐานประกอบ

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าขอรับรองว่าคำร้องเรียนตามข้างต้นเป็นจริง และเจ้าหน้าที่ได้แจ้งให้ ข้าพเจ้า
ทราบแล้วว่าหากคำร้องที่ไม่สุจริตอาจต้องรับผิดชอบตามกฎหมายได้

ลงชื่อ..... ผู้รับเรื่องร้องเรียน
(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....